

Stichting Historische Kring Tolsteeg-Hoograven www.hkth.nl

Industrialisatie Merwedekanaal 1914 – 1954 (van A12 tot Weg der Verenigde Naties.)

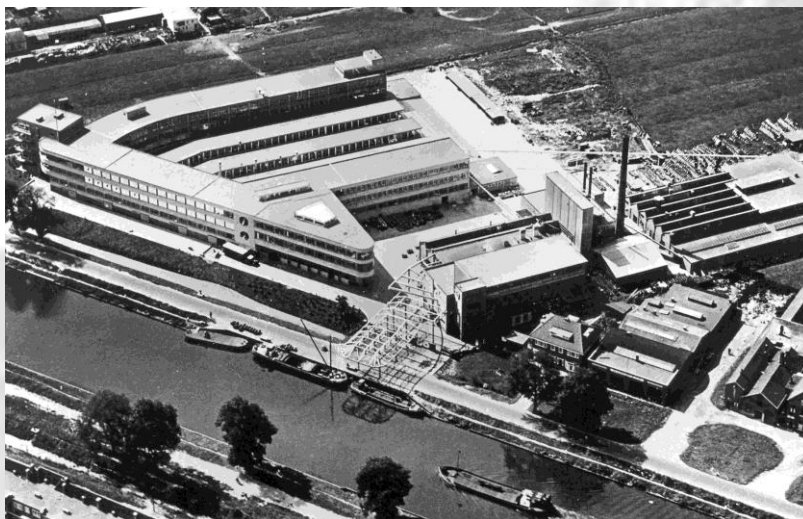
Beste liefhebbers van de historie van Utrecht,

De Historische Kring brengt voor het eerst in beeld hoe de polders van het later genoemde Kanaleneiland een enorme golf te verwerken kregen van industrieën en overige bedrijvigheid. Tegelijk met de bouw van Rivierenwijk en Dichterswijk kregen de uitgestrekte weilanden aan de westkant van het Merwedekanaal uit 1892 nieuwe eigenaren. Dat waren niet alleen bedrijven uit de stad die uit hun jas dreigden te groeien. Ook kwamen er ondermeer dependances van Rotterdamse nationaal- en internationaal opererende bedrijven. Vóór 1960 kwam hier een ongelooflijk groot aantal Utrechters te werken. De combinatie van (bedrijfs-)scholing, wonen, recreatie/sport en werk binnen fietsafstand is daarna compleet op de schop gegaan. De dagelijkse file-ellende rond Utrecht getuigt daar ondermeer van.

Pionier was pottenbakkerij Mobach van de Jutfaseweg die zijn nieuwe bedrijf opende in januari 1914 waarbij hij het zonder gas, electra of stromend water moest stellen. Het Rotterdamse confectiebedrijf Rocobé wist in de oorlogstijd de zaak aardig uit te breiden. De Shell en de Texaco zaten ideaal, centraal in het land met hun brandstoffenopslag. Het bedrijf Jongerius werd ondermeer een gerenommeerd carrosseriebouwer van alle typen vrachtauto's t/m bussen. Het coveren van vrachtautobanden bij de UBO liep op tienduizenden per jaar. De firma Coq kwam tot ver over de landsgrenzen in hoog aanzien met in eigen beheer ontwikkelde hoogspannings-schakelmateriaal.

Een zeer grote werkgever werd de HAKA, die vanaf 1927 uitbreiding op uitbreiding tot stand bracht. Bij deze productiemaatschappij van de landelijke coöperatieve winkels werd een reeks levensmiddelen vervaardigd, maar ook zaken als zeep en schoenpoets.

Branden en sloop teisterden de fabriekspanden met name na 1960. Het enige bedrijf dat stand hield is pionier Mobach, (rechts op de foto).

HAKA productiebedrijven per 1937

De pp.-Presentatie is op zaterdag 28 aug. aanvang 11.00 in de bibliotheek op het Smaragdplein, duur ongeveer 1½ uur. Toegang gratis. Op 20 aug. start de expositie, die zal duren t/m 24 sept. (openingstijden bibliotheek)

Vriendelijke groet, Peter Sprangers, secretaris st. HKTH tel. 030-2960814